

I patientens fodspor

- Se forløbet fra patientens og pårørendes perspektiv

Introduktion til metoden v. LKT Støtte til Amning webinar d. 22. September 2026

Hvorfor ”I patientens fodspor”?

- Formålet med LKT Støtte til Amning er at forbedre patient- og pårørendeforløbet for børn indlagt på neonatalafdeling. For at skabe reelle forbedringer er det afgørende, at vi først forstår og analyserer det nuværende patientforløb og de tilhørende arbejdsgange.
- Derfor vil det første LKT-seminar [d. 9. og 10. november 2026] have fokus på at *analysere og kortlægge* de eksisterende forløb for barn og forældre.

Vi kan ikke forbedre det, vi ikke forstår...

Formålet med metoden

- Metoden går ud på, at observatører får et unikt indblik i, hvordan patientforløbet opleves af de involverede. Med denne metode fokuserer vi specifikt på **forældrenes perspektiv**.
- Ved at følge forældrenes vej igennem patientforløbet får observatøren mulighed for at se forløbet med deres øjne: Er forløbet tilrettelagt hensigtsmæssigt i forhold til at understøtte tidlig og vedvarende udmalkning og hud-mod-hud kontakt? Modtager de tilstrækkelig information? Hvordan fungerer de fysiske rammer og logistikken?
- Metoden giver os indsigt i to niveauer:

Det relationelle niveau:	Det strukturelle niveau:
Kontakten, kommunikationen og inddragelsen af forældrene.	Organisationen, herunder skriftlig kommunikation, ventetid, skiltning og de fysiske rammer.

Perspektivskifte

At se organisationen gennem forældrenes øjne.

Planlægning og gennemførsel

Før: Informér afdeling og aftal et specifikt tidsrum/forløb.

Under: Vær diskret og neutral. Brug noter og evt. fotos af eksempelvis fysiske rammer, skiltning, informationsmateriale.

Efter: Observatør danner sig et overblik over observationerne og klargør en kort præsentation af fund og opmærksomheder.

Etiske og juridiske aspekter

- **Frivillighed:** Det skal være helt klart for forældrene, at de til enhver tid kan sige nej tak - eller bede observatøren om at forlade situationen uden at skulle forklare sig.
- **Tavshedspligt:** Som observatør har du fuld tavshedspligt vedrørende alle personidentificerbare oplysninger – både om patienter/forældre og om medarbejdere.
- **Data og anonymitet:** Da metoden ikke kræver indsigt i journaloplysninger, kræves der ikke formelt informeret samtykke i juridisk forstand, men forældrene skal være fuldt informeret om observationens natur. Skriftlige notater må **aldrig** indeholde navne eller andre oplysninger, der kan identificere forældre eller barnet.

FØR observation

- **Vælg et fokuspunkt og afsæt tid:** Eksempelvis nogle timer i de første levedøgn - afsæt nogle **sammenhængende timer**. Her kan man eksempelvis observere: overgang fra håndudmalkning til udmalkning med pumpe, tiden på opvågningen, ernæringsstuegang, tid efter fødslen og ankomst til neonatalafdelingen eller andet relevant hos jer.
- **Planlæg omfanget:** Det anbefales, at teamet gennemfører mellem **3 og 5 observationer**, gerne udført af 3 forskellige observatører for at få et bredt perspektiv.
- **Informér afdelingen:** Ledelsen og personalet på de relevante afsnit skal informeres på forhånd. Understreg, at formålet er **læring og forbedring**, ikke kontrol af medarbejderne. Det er vigtigt, at personalet føler sig trygge ved, at observatørerne blot ser på de eksisterende arbejdsgange.
- **Kontakt forældrene:** Aftal, hvordan forældrene kontaktes, og hvem der er tovholder for aftalen.

Bud på sætninger, som kan bruges til forældrene...

“Vi er interesseret i at forbedre vores arbejdsgange særligt omkring støtte til amning – og jeg vil spørge, om jeg må ha’ lov at følge jeres forløb de kommende timer... Vi gør det for at få forståelse og indsigt i, hvordan forløbet her hos os ser ud for jer som forældre.”

Under observation

- **Skab en rolig atmosfære:** Start observationen på det aftalte tidspunkt (f.eks. ved modtagelse på afdelingen). Det er vigtigt, at det føles naturligt og uanstrengt. Hvis stemningen bliver anspændt eller kunstig, skal observatøren straks trække sig. Forældrene kan til hver en tid bede observatør om at stoppe observationen.
- **Vær observerende:** Din primære opgave er at observere. Du kan supplere med spørgsmål til forældrene undervejs, hvis muligt og relevant.
- **Dokumentation:** Brug noter og evt. fotos. Fotos er gode til at dokumentere ting, man måske er blevet "blind" overfor, f.eks. forvirrende skiltning eller fysiske rammer, der hindrer arbejdet.
Vigtigt: Fotos må aldrig vise genkendelige personer.

Afrunding af observation

Med forældre:

- 1) Du kvitterer for muligheden og får sagt tak – giver forældrene mulighed for at stille spørgsmål.
- 2) Hvis der er mulighed for det – og du finder det relevant, så kan du have en lille samtale med **forældrene efterfølgende**. Gerne når der er ro på situationen. Du kan eksempelvis bede dem om at "tænke højt" omkring følgende:
 - Hvordan oplevede du forløbet med xx?
 - Er der noget, der har undret eller overrasket dig?

Samtale med medarbejderne:

Afrund med de involverede medarbejdere. Giv dem mulighed for at fortælle og gå i dialog, så de ikke føler sig overvåget, og hør deres perspektiv på forløbet.

Efter observation

– bearbejdning og overlevering

- Observatør danner sig et overblik over observationerne – evt. ved renskrivning og high light af vigtige fund, som skal videreformidles.
- Observatør forbereder at kunne præsentere fund, aha-oplevelser, nedslagspunkter for LKT-gruppen.
- Den vigtigste læring og de centrale pointer samles op og tages med på seminar 1.
 1. Hvad er vigtigst for forældrene?
 2. Hvad fungerede godt i forhold til at iværksætte tiltag, der støtter etablering af tidlig og vedvarende amning og øget hud-mod-hud kontakt?
 3. Ud fra summen af observationer og samtaler med de involverede, hvilke muligheder er der så for at forbedre forløbet med henblik på etablering af tidlig og vedvarende udmalkning og øget hud-mod-hud kontakt.

Det kræver selvfølgelig noget af jer...

Typiske barriere

- At vi tror, vi kender svaret på forhånd
- Tid og ressourcer
- Usikkerhed på metoden
- Usikkerhed i forhold til at observere, mens kollegaer arbejder (tillid)

Guide og ark til notater

Kan tilgås [Støtte til amning -
Lærings- og Kvalitetsteams](#)

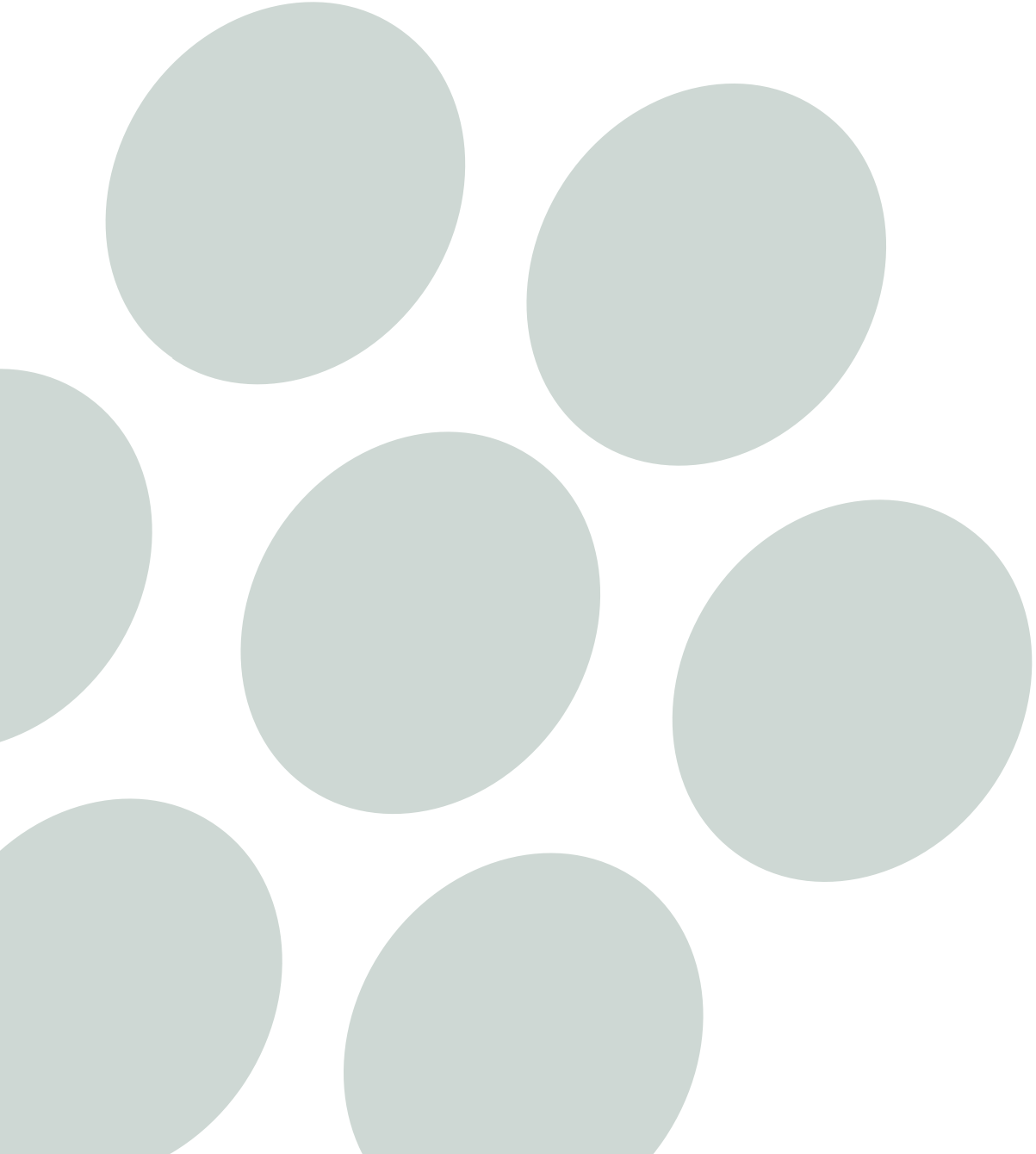

Spørgsmål

Tidslinje: LKT – støtte til amning

Tak for i dag

Ole Sohn, Implementerings- og
udviklingskonsulent
o.jensen@rn.dk

Freja Lejsgaard, Implementerings- og
udviklingskonsulent
f.lejsgaard@rn.dk

Region Nordjylland
www.rn.dk

